

השקר דרוור לוי מחולון וחברו, רפי כהן מחיפה (משמאל), טענו שמילחמת הלבנון היא שקר אחד גדול, כשהציבור לא יודע כלל מה מתרחש.

מבוגרים בלסו בשטח הוריס של מגוייסים. הם היו המזועזעים ביותר. אחד מהם אמר: "אני לא מוכן לקבל את גופת בני הביתה". חנוך, טען

למה? פירסמה מודעה בגנות המילחמה, וסיעת קמפוס באותה אוניברסיטה שיגרה מברק לראש הממשלה ולשר הביטחון, ותבעה הפסקת אש לאלתר.

אך עד לשבוע שעבר לא היה קיים הגוף שיוכל לאחד את כל היוזמות הללו, ולהביא את ההתנגדות העקשנית למילחמת הלבנון לידי ביטוי המוני ורחב. לרבים נדמה היה שזהו תפקידה הטבעי של תנועת שלום-עכשיו, זו שקמה מתרדמתה אחרי הבחירות כמון עוף החול. אך תנועה זו היתה נתונה לשיתוק בשבועות הראשונים של המילחמה. פעילי התנועה בתל-אביב התכנסו כבר בשבוע הראשון, אך היו ביניהם חילוקי דעות. כמה מהפעילים התיימרו לדבר בשם "החיילים בחזית", אך בכינוס הבא, כבר היה ברור שיש רוב גדול מאוד למען פעולה. אך היה ברור עוד משהו: הפער לה לא תוכל להיעשות בשם שלום-עכשיו.

הארץ ידע לספר, כי הם דווקא "קומרי ניסטים צעירים", וזאת משום שראה בקהל את דובר רק"ח הקשיש... אך ללא הועיל. אי-אפשר היה לעצור את כדור-השלג. במקביל התחילו להתארגן עצומות המרי ניות, שהתפרסמו כמודעות בעיתונים. כמה עשרות אנשים, ביניהם פרופסורים ומרצים באוניברסיטות, פירסמו מודעה תחת הכותרת "לדבר, ומיד", שבה כתבו כי "הדרך של הסתמכות על פיתרונות צבאיים תוך ביל למילחמת-נצח, ועל ישראל להצהיר מיד על נכונותה לדו-שיח עם הפלסטינים". 17 מרצים באוניברסיטה הדתית בראשון-ה-איתן התארגנו גם הם לעצומה ראשונה בסוגה: היונים שבין מרצי אוניברסיטה זאת נהגו, בדרך-כלל, להצטרף לעצומות הכלליות. הפעם זה היה שונה. חברי קיבוצים, בעיקר של השומרה-הצעיר, אך גם יוני התק"ם, פירסמו עצומות משלהם, או הצטרפו לעצומות הכלליות. קבוצה שהתארגנה תחת הכותרת "די" פירסמה מאות רבות של חתימות, בסידר

החוצה! הפסל יגאל תומוקין מחזיק כורה גדולה ב"ינן, בעת שעמד והאזין ליד בימת הנואמים.

בעוד שחברים מן השורה בקיבוץ ה"שומר הצעיר" — במיוחד בכרם שלום, אילון, סמר, גוית, מגן וזירי — יצאו נגד המילחמה בלבנון, אימצה הנהגת מפ"ם עמדה אחרת. למרות שנמנעה מלתמוך בממשלה, אימצה למעשה את הצדקת ה"מבצע כל-עוד מדובר ב-40 קילומטרים". על רקע זה אפשר להבין את תמיכתו הבלתי-מסוייגת של הח"כ אמרי רון איש משמר העמק במדיניות הממשלה. רון מייצג חלק נכבד במפ"ם, התומך למעשה גם במדיניותו של צלי רשף ועל סניף המערבית וברצועת עזה, כפי שהיא מבורצת על-ידי הפרופסור מנחם מילסון.

תחינה אימהות רבות טענו שחן מפנינות משום שילדיהם שבחזית אינם יכולים להפוך פקודה, אך ברור שהם פועלים בלתי-כורח.

התנגדות מוחלטת לפעולה של התנועה. זה היה המצב גם בסניף חיפה של התנועה, וכן חברי הקיבוץ הארצי המשתתפים ב"מרום על" שהוא המוסד העליון.

שלא כמו סניף תל-אביב של שלום עכשיו, שלפגישותיו השבועיות מגיעים 200 חברים, וההחלטות בו מתקבלות ב"אופן דימוקרטי, מנהלים הסניפים האחרים על-ידי קבוצות קטנות של פעילים, הנוטים להחליט על צעדיהם על-דעת עצמם, וכפי שאמר דובר התנועה, צלי רשף מירושלים, "על-סמך התרשמויות".

אחוזה בהפגנה בלסו צעירים ערבים, שבאו ללא הסעה מאורגנת להפגנה נגד המילחמה, אסמאעיל מטייבה הסביר שהוא חושש לעתיד המדינה.

רה ארוכה של מודעות בעיתונים. ניסיונה של רק"ח לנצח את היוזמה, ולערוך עצרת בתל-אביב תחת הכותרת שהיתה כראש המודעות הללו, לא עלה יפה. אדי שותה של ברית-המועצות באשר למה ש"נעשה לפלסטינים בלבנון, ועמדת מדינות ערב, "המתקדמות" הוזקו למיפלגה זו מאוד.

בינתיים התעוררו והלכו הגופים הפוליטיים השונים. קבוצה של 45 נשים הפגינה בנמל התעופה בן-גוריון, כאשר יצא ראש הממשלה מנחם בגין לארצות-הברית. כמה מאות אנשים הפגינו בירושלים מול מישיבה ראש-הממשלה. שלי" ערכה כנסים בירושלים ובתל-אביב, שבכל אחד מהם השתתפו כמה מאות אנשים. סיעת אומ"ץ של יוני המערך באוניברסיטת ירושלים

לחיות צעירים לפני גיל גיוס הסבירו את נוכחותם בשטח בכך שהם לא יהיו בשר-ותותיים לממשלה.

שתיאמר האמת, כי המילחמה חרגה בהרבה מן המטרות המוצהרות? מדוע אתם שותקים? שתיקתם של חברי-הכנסת ושל המיפ"לגות הממוסדות הניעה לפעולה ברחוב את שהמילחמה עלולה לפגוע בהם-עצמם: הצעירים, נשות המגוייסים והוריהם.

כדור השלג

ההפגנות הראשונות נערכו כבר ביום ראשון למילחמה, בירושלים. קומץ סטודנטים, יהודים וערבים, התארגנו ספונטאנית והפגינו בקמפוס הירוק שלמי ומול מישרד ראש הממשלה. עורך ידיעות אחרונות, כינה למחרת שתי הפגנות אלה, בטורו היומי, כ"סכני בגב" (ראה במדינה, עמוד 5). ביום השלישי למילחמה, ליד בית-טוקולוב בתל-אביב התייצבו כמה עשרות צעירים, נושאי שלטים. ההפגנה הקטנה אורגנה על-ידי פעילי לים של הוועד לסולידריות עם אוניברסיטת ביר-זית, פורום המרצים באוניברסיטת תל-אביב, וארגון הסטודנטים קמפוס. כמה ביריונים מאוהדי הממשלה ניסו לפגוע בה. המישרה, כרגיל במיקרים כאלה, עצרה דווקא שניים מן המפגינים שהותקפו. העיתונות ניסתה להכתים את המפגינים, מעריב כינה אותם, "מפגיני מצפון", ואילו העיתונאי נתן דונביץ מ-